

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Απ. 1, 10)

Περίοδος Γ' - Ἔτος ΙΣΤ'
Ἀριθμ. φύλλου 703

Ἡ Γέννησις τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ
25 Δεκεμβρίου 1999

Συντάκτης
† Ὁ Φλωρίνης Αὐγουστίνος

Ἡ τρίτη γέννησις τοῦ Χριστοῦ

«Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε»

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ, ἑορτὴ ἁγία. Ἡ πρώτη τῶν ἑορτῶν, ἡ «μητρόπολις τῶν ἑορτῶν» ὅπως τὴν ὀνομάζει ὁ ἱερός Χρυσόστομος. Ἡ ἱερὰ ἀκολουθία, πού ἀκούσαμε σήμερα, εἶνε μία ἀπὸ τίς πιό κατανυκτικές τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας. Τὸ ἀπολυτίκιο, τὸ κοντάκιο, οἱ ὕμνοι, οἱ ἱεροὶ κανόνες πού ψάλλονται, εἶνε ἀριστουργήματα ποιητικά, μὲ νοήματα ὑψηλὰ καὶ ἀφθαστα. Δὲν ὑπάρχουν σὲ κανένα δόγμα καὶ καμμιά θρησκεία στὸν κόσμο. Καὶ μόνο ἡ ὕμνολογία αὐτὴ ἀρκεῖ ν' ἀποδείξη, ὅτι ἡ πίστι μας εἶνε θεία, εἶνε ἐξ ἀποκαλύψεως.

Τὰ Χριστούγεννα εἶνε τὸ ἄλφα τοῦ Χριστιανισμοῦ. Εἶνε ἡ ρίζα. Χωρὶς ρίζα δένδρο δὲν ὑπάρχει. Ἀπὸ αὐτὴν ζωογονοῦνται τὰ κλαδιά, ὁ κορμός, τὰ φύλλα, τὰ ἄνθη καὶ οἱ καρποί.

Ῥίζα τοῦ Χριστιανισμοῦ εἶνε τὸ σημερινὸ γεγονός. Εἶνε ἡ θεία γέννησις τοῦ Κυρίου. Εἶνε τὸ ἅγιον Βρέφος τῆς Βηθλεέμ.

Ἀπὸ τὸ Θεῖο Βρέφος ἄρχισε καὶ βλάστησε ὁλος ὁ Χριστιανισμός. Ὁ Χριστιανισμός εἶνε δένδρο πελώριο καὶ εὐσκιόφυλλο, πού κάτω ἀπὸ τὴ σκιά του ἀναπαύονται ἑκατομμύρια ψυχές.

Ἐπάνω στὸ δένδρο αὐτὸ σήμερα κελαϊδᾷ ἕνα ἀηδόνι. Εἶνε ἕνας ἔξοχος ὕμνογράφος τῆς Βυζαντινῆς αυτοκρατορίας, ὁ Κοσμάς ὁ μελωδός. Ὁ Κοσμάς ἐνεπνεύσθη καὶ ἔγραψε τὸν

ἱερὸ κανόνα πού ἀκούσαμε σήμερα. Τὸν ἐνεπνεύσθη ἀκούων καὶ μελετῶν τὸν ὑπέροχο λόγο τοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου πού ἀρχίζει «Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε...».

Χρειάζονται πτέρυγες ἀετοῦ, γιὰ νὰ πετάξουμε ψηλὰ καὶ νὰ μπορέσουμε νὰ συλλάβουμε τὰ νοήματα αὐτοῦ τοῦ λόγου. Ἐνας τσομπάνος, πού πάει στὴν ἐκκλησία καὶ κλαίει ἀκούγοντας τὸ «Χριστὸς γεννᾶται» καὶ νιώθει ἀγαλλίασι πνευματική, αὐτὸς αἰσθάνεται τὸ σημερινὸ μεγαλεῖο.

Δὲν τὸ αἰσθάνονται οἱ μεγάλοι καὶ ἰσχυροὶ τῆς ἡμέρας, οἱ κατὰ κόσμον σοφοί, οἱ θεωρούμενοι ἐπιστήμονες πού δὲν ἔχουν ὅμως τὴν ἕκτη αἴσθησι, τὴν πίστι. Δὲν μποροῦν ἐπίσης νὰ καταλάβουν τὴν ἡμέρα αὐτὴ ὅσοι τὴν ἑορτάζουν γαστρονομικῶς ὅσοι τὴν ἑορτάζουν σὲ νυκτερινὰ κέντρα, μὲ ἑξαλλους χορούς καὶ ὀργωδεις ἤχους. Δὲν νιώθουν τὸ μεγαλεῖο τῆς ἡμέρας ὅσοι τὴν ἑορτάζουν στὰ ρεβεγιόν - καινούργια λέξι κι αὐτὴ. Ρεβεγιόν = Χριστούγεννα χωρὶς Χριστό. Δὲν ἑορτάζουν ὀρθοδόξως τὰ Χριστούγεννα ὅσοι συνδέουν τὴν χριστιανικὴ αὐτὴ ἑορτὴ μὲ εἰδωλοτρικὲς συνήθειες ὅπως εἶνε οἱ φωτιές. Δὲν νιώθουν τὰ Χριστούγεννα οἱ πυρολάτρες. Δὲν ἔχουν καμμιά σχέσι αὐτοὶ οὔτε μὲ τοὺς μάγους, οὔτε μὲ τοὺς ποιμένας, οὔτε μὲ τὸν ἀστέρα.

Ἐορτάζει Χριστούγεννα μόνο ὁ χριστιανικὸς λαός, ποὺ πιστεύει καὶ ἀγαπᾷ τὸ Χριστό.

«Χριστὸς γεννᾶται», ψάλλει ἡ Ἐκκλησία. Γεννᾶται ὁμῶς τὸ ἐρώτημα: Ὑπὸ ποίαν ἐννοίαν γεννᾶται ὁ Χριστός;

Γεννᾶται πρῶτον μὲ μία γέννησι ἄχρονο καὶ ὑπερφυσικὴ ἀπὸ τὸν οὐράνιο Πατέρα. Αὐτὸ εἶνε δόγμα. Ὅπως στὶς ἐπιστῆμες ὑπάρχουν τὰ ἀξιώματα, προτάσεις ἀφ' ἑαυτῶν ἀποδεδειγμένες, κ' ἐπάνω σ' αὐτὰ στέκονται ὅλες οἱ ἐπιστῆμες, ἔτσι καὶ ἡ ἀγία μας Ἐκκλησία ἔχει τὰ ἀξιώματά της, τὰ λεγόμενα ἱερὰ δόγματα. Ἐνα δὲ τέτοιο δόγμα εἶνε, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶνε Θεὸς καὶ ὡς Θεὸς γεννᾶται ἐκ τοῦ Πατρὸς. «Θεὸς ἀληθινὸς ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ», ὅπως ὁμολογοῦμε.

Πῶς νὰ σᾶς τὸ ἐξηγήσω αὐτό, ἀδελφοί μου; Ἐνα μόνο σᾶς λέγω. Ὑπῆρχε ἐποχὴ ποὺ δὲν ὑπῆρχαν οἱ γαλαξίες, δὲν ὑπῆρχαν τὰ ἀστρα, ἡ γῆ, οἱ ποταμοί, τὰ δέντρα, τὰ πουλιά, τὰ ζῶα, ὁ ἄνθρωπος: ἀλλ' ἕνας ὑπῆρχε πάντοτε. Εἶνε ὁ ἐν Τριάδι Θεός, ἡ ἀγία Τριάδα, Πατὴρ Υἱὸς καὶ ἅγιον Πνεῦμα.

Καμμία διαφορὰ δὲν ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ Πατρὸς τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ὁ Θεὸς Πατὴρ ἐκπορεύει τὸ Πνεῦμα καὶ γεννᾷ τὸν Υἱόν. Αὕτη εἶνε ἡ πρώτη γέννησις. Τὴν γέννησι αὕτη τοῦ Υἱοῦ ἐκ τοῦ Πατρὸς τὴν διακηρύττουμε στὸ Σύμβολο τῆς πίστεως: «...τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων». Γεννήθηκε ἀπὸ τὸν Πατέρα πρὶν ἀπὸ ὅλα τὰ κτίσματα. Αὐτὸ ψάλλει σήμερα ἡ Ἐκκλησία μας: «Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἐωσφόρου ἐγέννησά σε...».

Μία γέννησι εἶνε ἡ ἄχρονος, ἡ ἐκτὸς χρόνου γέννησις. Ἡ ἄλλη εἶνε ἱστορικὸ γεγονός ἐν χρόνῳ καὶ τόπῳ. Στὴ Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας «ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως» (Ματθ. 2,1). Ἐν τῷ σπηλαίῳ, ἐν τῇ φάτνῃ τῶν ἀλόγων, ἐπὶ Αὐγούστου Καίσαρος.

Ὑπάρχουν μερικοὶ ποὺ θέλουν ν' ἀμφισβητήσουν τὸ γεγονός τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ. Ἀλλὰ καὶ μόνο ἡ χρονολογία, ποὺ δίχασε τὸν κόσμον καὶ τὴν ἱστορία σὲ πρὸ Χριστοῦ (π.Χ.) καὶ μετὰ Χριστόν (μ.Χ.), τὸ βεβαιώνει.

Θὰ εἶνε κάποιος ἀνόητος, ἂν πῆ ὅτι δὲν ὑπῆρξε Μέγας Ἀλέξανδρος καὶ Σωκράτης. Θὰ εἶνε τρελλὸς ἐκεῖνος ποὺ θὰ πῆ, Δὲν ὑπάρχει ἥλιος. Ἀλλὰ πιὸ ἀνόητος καὶ πιὸ τρελλὸς εἶνε ἐκεῖνος ποὺ λέει, ὅτι δὲν ἐγεννήθη ὁ Χριστός. Ὁ Χριστὸς ζῆ καὶ βασιλεύει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Πρῶτη λοιπὸν ἡ ἄχρονος γέννησις ἐκ τοῦ Πατρὸς πρὸ πάντων τῶν αἰώνων. Δευτέρα ἡ ἐν

χρόνῳ γέννησις «ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου». Ἐχομε ὁμῶς καὶ μιὰ τρίτη γέννησι τοῦ Χριστοῦ. Καὶ αὕτη εἶνε ἡ μυστικὴ γέννησι τοῦ στὶς καρδιές τῶν ἀνθρώπων. Γι' αὐτὸ ὁ μελωδὸς μεταχειρίζεται χρόνο ἐνεστώτα καὶ λέει: «Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε». Πῶς γεννᾶται ὁ Χριστὸς μέσα στὴν καρδιά; Τὸ μυστικὸ τῆς ἐρμηνείας βρίσκεται στὴν πρὸς Γαλάτας ἐπιστολή. Ἐκεῖ ὁ ἀπόστολος Παῦλος λέει: «Τεκνία μου, οὐς πάλιν ὠδίνῳ, ἄχρις οὐ μορφωθῆ Χριστὸς ἐν ὑμῖν» (Γαλ. 4,19). Γεννᾶται ὁ Χριστὸς μέσα μας, ὅταν μετανοοῦμε γιὰ τὰ ἁμαρτήματά μας καὶ πιστεύουμε ὅτι ὁ αὐτὸς εἶνε ὁ μόνος Σωτῆρας καὶ Λυτρωτῆς μας. Τότε τὸν ἐνθρονίζουμε στὴν ψυχὴ μας καὶ αἰσθανόμεθα, ὅτι τὸν ἔχομε ζωντανὸ μέσα μας.

Στὴ Ῥώμη τὸν τέταρτο μ.Χ. αἰῶνα ζοῦσε ὁ Ἰερώνυμος, ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα πνεύματα τῆς ἀνθρωπότητος. Θέλησε τὰ Χριστούγεννα νὰ τὰ περάσῃ στὰ Ἱεροσόλυμα. Τῆ νύκτα τῆς Γεννήσεως λοιπὸν κοιμόταν στὴν ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Σπηλαίου. Καὶ τότε ἄκουσε φωνή: — Ἰερώνυμε, δὲν μ' ἀγαπᾷς. Αὐτὸς ἀπήντησε: — Πῶς, Κύριε, δὲν σ' ἀγαπῶ; Ἄφησα τὴ Ῥώμη, κινδύνευσα νὰ πνιγῶ στὸ Αἶγαῖο πελάγος, καὶ ἦρθα σὰν ναυαγὸς νὰ προσκυνήσω τὸν τόπον ποὺ γεννήθηκες! Σοῦ τὰ ἔδωσα ὅλα, Κύριε. — Δὲν μ' ἀγαπᾷς, Ἰερώνυμε. Θυσίασες τὰ πλοῦτη, τὴ σοφία, τὴν καταγωγὴ σου: δὲν μου ἔδωσες ὁμῶς τὸ σπουδαιότερο. Δὲν μου ἔδωσες τὴν καρδιά σου!

Αὕτη ἡ φωνή, ποὺ ἀκούστηκε στὸ Σπήλαιον τὴν ἁγία ἐκείνη νύκτα, ἀκούεται καὶ σ' ἐμᾶς. Δὲν ἀγαποῦμε τὸ Χριστό. Ἡ καρδιά μας εἶνε σκουπιδοτόπος. Ὅ,τι θέλεις βρίσκεις μέσα σ' αὐτήν, μόνο τὸ νεογέννητο Ἰησοῦ δὲν βρίσκεις.

Σοῦ λέει ὁ Χριστός: Παιδί μου, τὴν καρδιά σου θέλω.

Ἄς δώσουμε, λοιπὸν, τὴ βρώμικη καρδιά μας, ποὺ, ὅπως εἶπε ἕνας φιλόσοφος, εἶνε ζούγκλα ἀγρίων θηρίων, ἐστία παθῶν ὀλεθρίων. Αὕτη τὴ μολυσμένη καρδιά νὰ τὴ δώσουμε στὸ Χριστό, γιὰ νὰ τὴν πλύνη νὰ τὴν καθάρισι. Νὰ τὴν κάνη φάτνη, καὶ μέσα στὴ φάτνη αὕτη τῆς καρδιάς μας νὰ γεννηθῆ ὁ αἰώνιος Λυτρωτῆς, ὁ Χριστός. Καὶ ἂν γεννηθῆ ὁ Χριστός, τότε θὰ ἀκούσουμε κ' ἐμεῖς τὴν οὐράνια μελωδία τῶν ἀγγέλων, τὸ «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία» (Λουκ. 2,14).

† Ὁ Φλωρίνης, Πρεσπῶν & Ἐορδαίας
Αὐγουστίνος